

سوسیالیزم مسالمت آمیز:

یک تجربه شکست خورده

«سالوادور آلنده» در روز چهارم سپتامبر سال ۱۹۷۰ میلادی بعنوان کاندیدای ائتلاف چپ از طرف حزب سوسیالیست با ۳۷ درصد رای مردم شیلی به عنوان رئیس جمهور این کشور انتخاب شد. برای نخستین بار بود که یک سوسیالیست از طریق انتخابات به ریاست جمهوری يك کشور امریکای لاتین دست می یافت. سال اول ریاست جمهوری آلنده، با موفقیت‌های زیادی همراه بود؛ بطوری که درآمد جمعیت شاغل ۵۰٪ افزایش یافته و اکثریت معادن شیلی که در دست شرکتهای چند ملیتی چپاولگر بود، ملی شد.

آلنده در حال سخنرانی

از آنجایی که آینده از طریق یک انتخابات بورژوازی به قدرت رسیده بود، تمرکز قدرت در دست پورژوازی باقی ماند و این طبقه شروع به توطئه های سیستماتیک بر علیه دولت آینده نمود.

بورژوازی شیلی با در دست داشتن ۹۵٪ ایستگاه های رادیویی، ۹۰٪ روزنامه های یومیه و تمام مجلات هفتگی، مهم ترین پایگاههای تبلیغاتی را از رقیب خود ربوده بود و روی عوام تاثیر می گذاشت. از طرف دیگر اکثریت مجلس شیلی هم در اختیار راست ترین جناح های بورژوازی قرار داشت بنابراین آنان با کمکهای پنهانی از سوی سازمان سیا و شرکت های چند ملیتی که در شیلی فعالیت داشتند (به ویژه کمکهای مالی تراسن مخابراتی ITT) سیاستهای خود را به جلو می بردند.

آمریکا که وجود یک حکومت سوسیالیست را در آمریکا لاتین تحمل نمی کرد، بین سالهای ۱۹۷۰ تا ۱۹۷۳ بیش از ۸ میلیون دلار را صرف بی ثبات کردن اقتصاد شیلی نمود. این خرابکاریهای عیان سبب ظهور اعتصابات و به پیامدش افزایش قیمت ها و تظاهرات زنان خانه دار گردید.

هنری کیسینجر (طراح کودتا) و پینوشه (عامل کودتا)

« سالوادور آلنده » برای جلوگیری و مقابله با تهدیداتی که از هر سو وی را احاطه کرده بودند به ارتش متوسل شد. در نوامبر سال ۱۹۷۲ میلادی ، آلنده فرمانده نیروی زمینی ارتش « کارلوس پراتس» را به مقام نخست وزیری و نیز وزارت کشور منصوب کرد. اما مجلس تمام راه ها را به روی

وی بسته بود و امکان فعالیت را از آینده سلب کرده بود. بنابراین آینده ناگزیر شد به عنوان آخرین راه حل به يك همه پرسی متوسل شود. با فراخوانی رفراندوم از طرف دولت آینده ، ژنرال اگوستو پینوشه (فرمانده کل ارتش) که مورد حمایت امریکا بود طرح يك کودتا را برای سرنگون کردن حکومت آینده با کمک سازمان سیا تدارك دید.

پینوشه فرمانده کل ارتش و عامل اصلی کودتا

در بامداد روز ۱۱ سپتامبر سال ۱۹۷۳ میلادی ، واحدهای نیروی دریایی بندر « والپارزو» را اشغال کردند. حوالی ظهر ، نیروی هوایی کاخ ریاست جمهوری را بمباران کرد و گارد ریاست جمهوری برای دفاع وارد کاخ شد.

آلنده به همراه محافظان گارد ریاست جمهوری در هنگام کودتا

آنده از مدافعان خود خواست که کاخ را ترك كنند. او به همراه نیروهای وفادارش شجاعانه ساعتها دست به مقاومت زدند و سرانجام آنده رئیس جمهور قانونی شیلی به دستور مستقیم پینوشه به قتل رسید.

کاخ ریاست جمهوری توسط هواپیماهای کودتاگران بمباران شد

تجربه ی کودتای آمریکایی شیلی نشان داد که سوسیالیزم را نمی توان از طریق پارلمان و به شکل مسالمت آمیز عملی ساخت. چراکه جامعه ایی که ارکان قانون گذار و اجرایی اش (نظیر مجلس، ارتش) در دست بورژوازی است، نمی تواند خود را در شرف تغییرات اجتماعی بنیادین قرار دهد. از طرف دیگر تنها با یک انقلاب اجتماعی است که یک طبقه رهابخش یعنی طبقه کارگر قادر است خود را از کثافات و ناهنجاریهای جامعه کهن رها ساخته و خود را برای رهبری جامعه جدید آماده سازد.

ر. راسخ

منبع: نیویورک تایمز

آدرس انترنتی کتابخانه: <http://www.javaan.net/nashr.htm>

آدرس پستی: BM IWSN, London WC1N 3XX, UK

ایمیل: yasharzarri@yahoo.com

مسئول نشر کارگری سوسیالیستی: یاشار آذری